

MÉCSES LELKISÉG

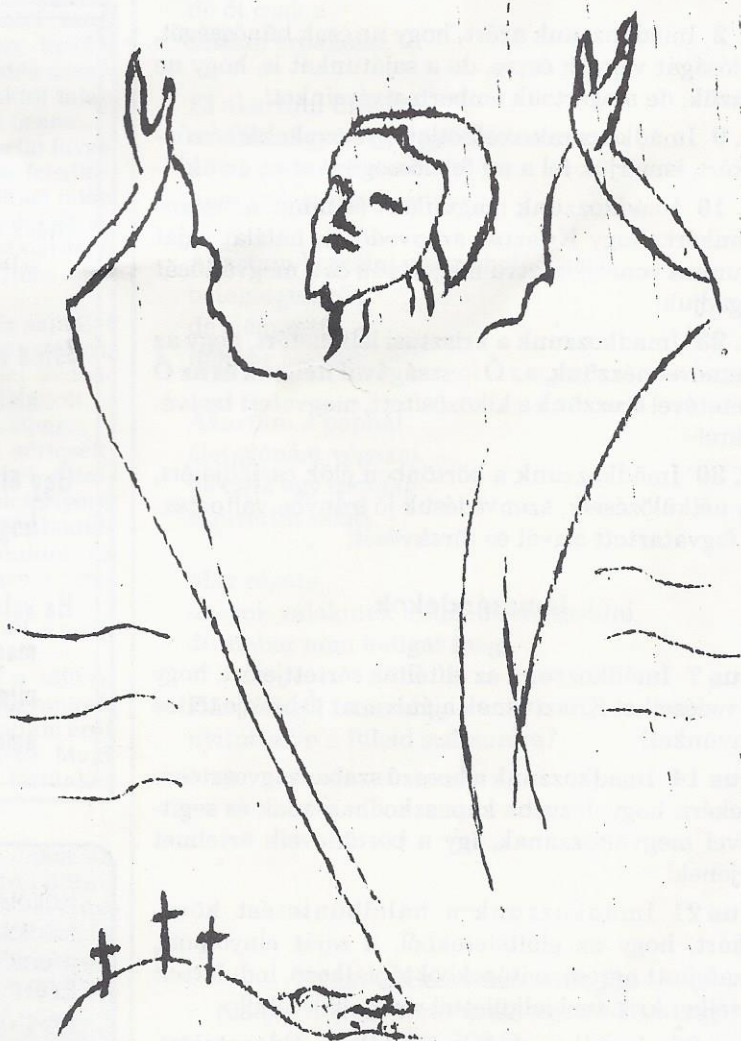
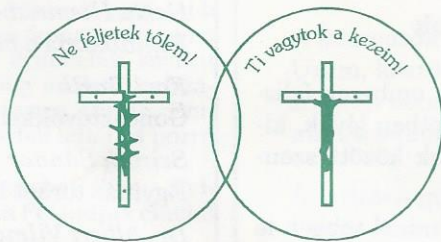
1995. március/április

II. évfolyam 2. szám

Máté 25,36: „...Börtönben voltam és felkerestetek.”

JOB B LATOR

A megvetettek pasztorációját és szociális gondozását végző lelkeségi és módszertani lapja

Henrietta

IMASZÁNDÉKAINK

Márciusi imaszándékok

Márc. 5 Imádkozzunk azért, hogy az emberek felismerjék: vannak náluk rosszabb helyzetben lévők, kiszolgáltatottabb és fájdalmasabb kínok között szenvedők!

Márc. 12. Imádkozzunk azért, hogy minél többen le tudjuk küzdeni ellenérzésünket, irtózatunkat a megvetettek iránt, és legalább imádkozni tudjunk értük!

Márc. 19 Imádkozzunk azért, hogy Húsvétra készülve minél többen érezzük át Jézus szenvedéseit tanulmányozva, embertestvéreink kínjait!

Márc. 26. Imádkozzunk azért, hogy minél több ember tudjon lemondani a gyűlölködésről, megbántottságról és előítéleteiről.

Áprilisi imaszándékok

Ápr. 2 Imádkozzunk azért, hogy ne csak bűnösségét, gyarlóságát vegyük észre, de a sajátunkat is, hogy ne lenézzük, de megértsük embertestvéreinket!

Ápr. 9 Imádkozzunk az elbotlott gyermekekért és fiatalokért, ismerjük fel a mi felelősségünket is, értük!

Ápr. 16 Imádkozzunk magunkért és minden embertársunkért, hogy Krisztus szenvedését, halálát saját magunkra vonatkoztatva megértsük és a megváltását befogadjuk!

Ápr. 23 Imádkozzunk a krisztusi lelkületért, hogy az Ő szemével nézzünk, az Ő igazságával ítéljünk és az Ő szeretetével érezzünk a kiközösített, megvetett testvéreinkre!

Ápr. 30 Imádkozzunk a börtönben élők családjaiért, hogy nélkülözéseik, szenvedésük jó irányba változtassa a fogvatartott szívét és törekvését!

Imaszándékok

Május 7 Imádkozzunk az elítéltek sértettjeiért, hogy szenvedéseiket Krisztusnak ajánlva, az Ő békéje töltse el szívünket!

Május 14 Imádkozzunk a hosszú szabadságvesztésre ítéltékért, hogy Jézusba kapaszkodhassanak és segítségével megváltozzanak, így a börtönéveik értelmet nyerjenek!

Május 21 Imádkozzunk a halálbüntetést követelőkért, hogy az előítéletekből, a saját elnyomott, visszafojtott agresszivitásukból táplálkozó, indulattal ítéleteiket krisztusi lelkülettel vizsgálják felül!

Május 28. Imádkozzunk az elítéltek áldozataiért, hogy örök boldog élet legyen osztályrészük! Kérjük Mennyei Atyánkat, hogy a megbocsátani tudás kegyelmével enyhítse a hozzátartozók fájdalmát!

A tartalomból:

<i>Herta Hiemetzberger</i>	
<i>Foglalkozás a börtönből szabadultakkal . . .</i>	4
<i>Karl Barth</i>	
<i>Gonosztevőkkel együtt</i>	5
<i>Szirkik Sándor</i>	
<i>Egymás terhét hordozzátok</i>	9
<i>Dr. Albert Vilmos</i>	
<i>Keresztút a megvetettekért</i>	10
<i>Dr. Anton Millner</i>	
<i>Kifürkészhetetlen embertestvér a börtönben</i>	12
<i>Dr. Endrődi Orsolya</i>	
<i>Gondolatok egy kísérletről</i>	13

Szent-Gály Kata gondolataiból

Nincs az a szakadék,
mit át ne lehetne hidalni őszinte kézfogással.

Isten azokat is névről ismeri,
akikért mi nagyon aggódunk.

Úgy élj,
hogy mások könnyebben tudjanak hinni!

Ha valakit kizárunk szeretetünkől:
magunkat zárjuk ki a krisztusi közösségből,
mint az a gyermek is kimarad a közös játékból,
amelyik nem akarja megfogni társai kezét.

Külföldi előfizetőinket kérjük, hogy ne csekken küldjék el az előfizetési díjat, mert a banköltség jelentősen meghaladja a feladott összeg értékét... Ezért szíveskedjenek postán feladni a szerkesztőség címére az előfizetési díjat! Természetesen minden fillérnyi támogatást hálással fogadunk és imáinkkal megköszönjük.

Dicsértessék a Jézus Krisztus!

Nagybőjt szent negyven napja különös, kegyelmekkel teli időszak. A megélhetésünkért, a jobb, a még jobb életünkért, a földi holnapért folytatott és önmagunkat sem kímélő, az embertársainkat a saját érdekeink szerint osztályozó és kíméletlenül eltaposva, vagy mellettük elszárguló rohanásunkat megállítja a Hamvazó szerda. Ember! Térj észhez! Állj meg! Vigyázz! Porból lettél és porrá leszel!

Hányszor mondjuk gépiesen a szentmisében: „Felmeltük a szívünket az Úrhoz.” Valóban Fel tudjuk emelni a szívünket Őhozzá?

A hőlégballon repülése jut az eszembe. Amikor a viharos légáramlatok a földhöz, fához, épülethez csapodással fenyegetik, igyekszik feljebb és feljebb, a magasban lévő, nyugodt, békés légterbe. Ilyenkor az utasa – életét féltve és mentve – a legnagyobb teljesítményre kapcsolja a gázegőt és mindent, mindent, aminek súlya van, kihajítja a kosárból. Először csak az értéktelen terheket, majd azokat, amihez hozzászokott. Végül kétségbeesésében a legdrágább és eddig nélkülözhetetlen műszereit is, sőt magát a gondolatát is. A ballon kötélzetében kapaszkodva reménykedik biztos talajt érni és élni...

„Emeljétek fel a szíveteket az Úrhoz!”, Eleget tudunk-e igazán tenni a felszólításnak, ha mint a hőlégballon utasa nem teszünk meg minden tőlünk telhetőt ennek érdekében? Hiszen lelkünk gondolatját, kosarát mindenféle megszokott, fontosnak látszó, vagy valóban fontos, kisebb vagy nagyobb súlyú, de a repülés, a felemelkedés szempontjából akadályozó terhek töltik be. Sőt ezektől talán elfeledve veszélyes mázsák, súlyok is rejtőznek benne...

Kellemes napsütésben a kék ég alatt lágy szellő fuvalatával repülve észre sem vesszük ezeket, el is feledkezünk róluk. Kisebb boruláskor apró széllekedéseknél talán igazából meg sem ijedve, kidobjuk az apróbb, jelentéktelenebb, csekély súlyú vétkeinket, s ezután ismét derűsen éljük életünket. De ha hirtelen vihar támad. Talán már késő lesz a bánat.

Nagybőjt... Nézzünk magunkba, lelkünkbe és sajnálat nélkül azonnal dobáljuk ki elsősorban az életveszélyes, ólomsúlyú béklyóinkat! Szabaduljunk meg tőle! Szabaduljunk fel a veszélyt hordozó, nyomasztó súlyuk alól!

Mert nem tudhatjuk, hogy mikor tör ránk a vihar...

Szabaduljunk meg a koloncainktól: a régi sértések, megaláztatások, a személyemmel, szeretetemmel, bizalmammal való visszaélések emlékeitől, a bennünk fortyogó haragoktól, izzó gyűlöletektől, a bosszúvágytól. Szabaduljunk meg a félelmeinktől, az önmarcangolásainktól, az előítéletektől, az önsajnálkozástól és az önző szeretetünkötől...

Tudom, hogy mindezekről, a már megszokottól, a megkedveltől, az enyémtől megválni nagyon nehéz...

De kövessük a léghajós példáját! Izzítsuk a tőlünk telhető maximumra a megszabadulás utáni vágyunkat: kérjük imáinkban a Szentlelket, hogy segítsen, adjon erőt hozzá, adjon reményt és bizalmat a szabadulásra. Majd szabaduljunk meg a visszahúzó, boldog örök életünket veszélyeztető koloncoktól.

Ajánljuk fel ezeket Krisztusnak...

Ha ezt megtesszük, fel tudjuk emelni szívünket az Úrhoz! Ekkor leszünk képesek Krisztus szemével nézni, Krisztus igazságával gondolni, Krisztus szeretetével érezni a szenvedő, a kiszolgáltatott, a bűnös, az elfelejtett, a megvetett embertársainkra is. Ekkor válunk alkalmassá arra, hogy Krisztus kezeként támogatni tudjuk a mi testvéreinket!

Használjuk ki a Nagyböjt idejét, hogy szívünkbe fogadhassuk a feltámadott Krisztust!

Amen.

Petrus Ceelen

PETRUS CEELLEN

RÁCSOK MÖGÖTT

A farizeusok a templomban imádkoznak:

Uram, köszönöm Neked,
hogy én nem vagyok olyan,
mint a bűnözők a börtönben.

A farizeus imádkozik bennem:

Uram, köszönöm Neked,
hogy nem vagyok olyan,
mint itt a gonosztevők és a gyilkosok.
Én mindössze
jogosítvány nélküli vezetés miatt ülök!

Pedig úgy kellene imádkoznom,
mint a vámos:

Ó, Isten, légy irgalmas hozzám a bűnöshöz!

Akartam a rendőrrel
problémáimról beszélni,
de őt csak a
tettem érdekelte.

El akartam mesélni
az államügyésznek gyermekkoromat,
de az esetemmel
nem tudott mit kezdeni.

Akartam beszélni a pszichológussal
betegségemről,
de elém tett
néhány tesztet.

Akartam a papnál
életgyónást végezni,
de csak egy csomag
cigarettát adott.

Már régóta
akarok valakinek mindent elmondani,
de ember nem hallgat meg.

Hát Neked, Istenem,
nyitottak-e a füleid számomra?

Petrus Ceelen: Rácsok mögött

Kiadja: Magyar Börtönpasztorációs Társaság

Ára 200 Ft.

Külföldön élőknek: 10 USA \$ vagy ennek megfelelő értékű valuta. Az összeg a postaköltséget is tartalmazza. Megrendelhető a kiadónál.

Herta Hiemetzberger

Foglalkozás a börtönből szabadultakkal

Magamról

Kereskedelmi iskolát végeztem. Öt és fél évig dolgoztam a szakmámban. Közben kapcsolatot tartottam a bíróságon dolgozókkal és az ifjúsági pártfogókkal és információkat gyűjtöttem. Egy évig voltam gyakorlati képzésen egyik válságvidéken, ahol munkanélküli fiatalokat gondoztam. Fél évig foglalkoztam munkanélküli nőkkel. Ezt követte a Szociálakadémia (3 éves). Gyakorlataim: Lelki betegek lakóközösségében, viselkedészavart gyermekekkel, nők tanácsadó állomása. Mint szociális munkás foglalkoztam eddig hosszán munkanélküli férfiakkal. Egy éve dolgozom az Emmausz-közösségben.

Osztárak adatok (1992-ből) a börtönből szabadultakról

Összesen 6.554 szabadult: 395 nő, 1.381 férfi és 110 nő feltételes, 405 férfi és 26 nő kegyelmet kapott. A pártfogó állomások 2.627 fiatalot és 2.684 felnőttet gondoztak, ami azt jelenti, hogy 1.233 börtönből szabadult nem részesült utángondozásban. (?) Ausztriában 10 helyen, 40 főállású munkatárs foglalkozik a börtönből szabadultakkal. 51.950 beszélgetést folytattak.

Az Emmausz-közösségben élő börtönből szabadultakról

A férfiak 43%-a gyermekotthonban, 20%-uk nevelőszülőknél, 31%-uk bizonyos állandó személynél, pl. a későbbi nevelőszülőknél vagy rokonoknál nevelkedett. Csak 23%-uk nőtt fel szülei mellett, de ezek is általában nehéz családi körülmények között: alkoholizálás, állandó veszekedések... Ez azt jelenti, hogy az egyének 70%-a elszenvet a szakítást szülei, ennek következménye az erős fejlődési zavar. Ezek a férfiak pl. nem tudnak mit kezdeni a közelséggel és távolsággal kapcsolataikban. 25%-uk pszichiátriaiilag is kezelt, 21%-uk öngyilkosságot kísérelt meg, 45%-nál jelen van valamilyen önpusztító hajlam. Kivétel nélkül mindenkinek voltak súlyos krízishelyzetek, ennek következtében 70%-uk függőségben (alkohol, kábítószer stb.) szenved; 62%-ánál súlyos eladósodás állt fenn, 57%-uk hajléktalan, 90%-uk munkanélküli volt.

A börtönből szabadultak személyiségjegyei: túlóvatosság, tartózkodás és félelem a tartós kapcsolatoktól, bizalmatlanság és pesszimista magatartás, részben megadja magát sorsának és közönyös – különösen a válságok idején. Külsőleg jól alkalmazkodnak és szívesen alávetik magukat mások akarátának, nagyon precízek a gyermekotthonra jellemző helyzetekben. Központban állnak a testi igényeik és élvezeteik. (Függőségi gondok, betegeskedés)

A börtönből szabadultak gondozásánál mindent tudni kell.

Az Emmausz-közösség munkája – Tételek

Minden ember – bármi történt vele – értékes és joga van a támogatásra. Nem kell ezt megérdemelnie, mert van emberi méltósága és tiszteletre érdemes.

Fontos: nem elég erről beszélni, cselekedni kell eszerint. Ne várjunk, míg valami történik, cselekedjünk meg-

előzően. Előtérben áll a tolerancia, türelem és higgadság. Mutassunk fel több lehetőséget. Az illetőnek kell eldöntenie, mit fogad el, és mit utasít vissza.

Legyünk következetesek, a megállapodásokat be kell tartani.

Munkám az Emmausz-közösségben

Telefonon vagy írásban érkeznek a kérdések a börtönből, egyéb intézményekből, a támogatóktól vagy maguktól az érintettektől. Ezt követi a személyes találkozás vagy a börtönben, vagy Emmauszban. A börtönben megismerkedem az egyénnel, meghívom őt beszélgetésre és ismerkedésre Emmauszba. Ez lehetséges engedéllyel vagy rendőri kísérettel. Itt bemutatom Emmauszt, és megadom a szükséges információkat az Emmauszba való felvételtől. Összehozom a lakóközösség vezetőjével és a tanácsadóval, hogy elmondja nekik élettörténetét és közölhesse elvárásait Emmausszal szemben. Miután így megismertedtünk, meghatározunk egy időpontot, addigra közölni kell mindkét részlől a felvételek szándékát. Ha felvesszük az egyént, szerződést kötünk vele a házi szabályok betartásáról. Ha szükséges, egyénre szabott egyezségeket is kötünk.

Ezt követi a próbahónap. Ezután következik a beszélgetés a lakóközösség vezetőjével, üzemvezetővel és tanácsadóval. Áttekintjük, mi történt e hónap alatt, hogyan lett betartva az egyezés, mi volt jó. Hogyan tovább? Mik a következmények? Ha meghosszabbítjuk ittartózkodását, fél év múlva következik egy ugyanilyen beszélgetés, kiértékelés. Legkésőbb három hónappal az évi itt-tartózkodás vége előtt megnézzük, hova helyezhető el az illető (munkahely, lakás). Míg nálunk tartózkodik, minden egyén kap egy kísért a lakóközösségben.

Erőszakosság

Egy buzgó tanítvány ama kívánságának adott hangot, hogy szeretne másokat tanítani az igazságra, s megkérdezte, hogy mit gondol arról a Mester. Ő csak annyit mondott:

– Még várj!

A tanítvány minden évben visszatért erre a kívánságára, de a Mester mindig ugyanazt válaszolta neki:

– Még várj!

Egy nap aztán a tanítvány megszokallta, s azt kérdezte a Mestertől:

– Mikor leszek már alkalmas a tanításra?

– Amikor a túlzott tanítási vágyad már alábbhagyott – válaszolta a Mester.

(Anthony de Mello: A csend szava)

Gonosztevőkkel együtt

Luk 23,33

Úrvacsoraosztás előtt 1957 nagypéntekén

Mielőtt elkezdtem beszédemet, szeretnék megkérni benneteket arra, hogy olvassátok el a nagypénteki történetet, Jézus Krisztus szenvedésének és halálának történetét úgy, ahogy a négy evangélista feljegyezte ezt a számunkra. Miért is ne olvasnánk el ma újra ezt a történetet? Ha helyesen elmélkedünk rajta és helyesen értjük meg, akkor ez a történet magába foglalja az egész világtörténelmet, sőt mi több, annak a történetét is. Egy fél óránál több időre lenne szükségem ahhoz, hogy megfelelő összefoglalását adjam ennek a történetnek és bepillantást engedjek bonyolultságába. Azért engedjétek meg, hogy csak egy mondatot válasszak ki közös elmélkedésünkre. Ez a mondat a Luk 23,33-ban van megírva.

Megfeszíték őt és a gonosztevőket, egyiket jobb kéz felől, a másikat bal kéz felől.

„Megfeszítették a gonosztevőkkel együtt.” Vajon melyik a meglepőbb, az-e, hogy Jézust ilyen rossz társaságban találjuk, vagy az, hogy a gonosztevőket ilyen jó társaságban? Valójában mindkettő igaz! Egy biztos: itt függenek mind a hárman, Jézus és a gonosztevők, egyik a jobb keze felől és a másik a bal keze felől. Mindhárman ugyanannak a nyilvános mocskolódásnak vannak kitéve, ugyanannak a határtalan fájdalomnak és ugyanannak a lassú és megmászhatatlan agóniának. Jézushoz hasonlóan, ezt a két gonosztevőt is letartóztatták valahol, bebörtönözték és halálra ítélték az előző pár nap folyamán. Most vele együtt ott függenek a kereszten és fel kell ismerniök együvértartozásukat és közös sorsukat. Az a kötelék, amely egymáshoz fűzi őket, nem szakad el többé, mint ahogy azok a szögek sem törnek el többé, amelyekkel odaszögezték őket egy gerendához. A kereszten éppen olyan elkerülhetetlen volt a számukra, mint Jézus számára. Innen éppúgy nem volt visszatérés a számukra, mint ahogy Jézus számára sem volt. Nem maradt más a számukra, csak a szégyenletes, fájdalmas jelen és a közelgő halál jövője. (Elég furcsán, sok olyan festmény van Jézus megfeszítéséről, amelyen a két gonosztevő alakja nem látható. Talán helyénvalóbb lenne, ha egyáltalán nem ábrázolnánk ki Jézus halálát. Ha azonban mégis megteesszük, akkor a két rablót a jobb keze felől és a bal keze felől sem hagyhatjuk le a képről. Minden olyan képről vagy ábrázolásról, amelyről hiányzanak, valami fontos, sőt lényeges elem hiányzik.)

Megfeszítették a gonosztevőkkel együtt. Tudjátok-e, hogy mit foglal ez magába? Ne lepődjétek meg nagyon, ha azt mondom nektek, hogy ez volt az első keresztyén társaság, az első biztos, felbonthatatlan és elpusztíthatatlan keresztyén közösség. A keresz-

tyén közösség ott nyilvánvaló, ahol néhány ember szorosan Jézushoz tartozik, aki viszonyban van velük, hogy ígérete és biztatása közvetlenül és félreérthetetlenül rájuk vonatkozik. Ezek meghallhatják, hogy mindazt, amit Jézus tett, érettük teszi. Az a keresztyén közösség, hogy ebből az ígéből élünk. Ezért ez a két gonosztevő alkotta az első biztos keresztyén közösséget.

Igaz, hogy előzőleg volt már Jézus körül egy ingadozó és kételkedő közösség. Ez azokból a tanítványokból állt, akiket Jézus elhívott, és akik ide-oda vándoroltak vele Galileában és követték őt Jeruzsálembe, akik hallották beszédeit és tanúi voltak cselekedeteinek. Mi történt azonban a Gecsemáné kertjében? „Így nem bírtatok vigyázni velem egy óráig sem?” Nem, a tanítványok nem tudtak, és nem is akartak vele vigyázni. Egyszerűen elaludtak, mialatt Jézus egyedül vigyázott és imádkozott. Mi történt, mikor a főpap szolgálói eljöttek, hogy elfogják őt? „Ekkor elhagyták őt a tanítványok mind és elfutának.” Mit mondjunk Péterről, akit a római katolikus egyház a mai napig első pápának tisztel? Mikor a főpap udvarában egy szolgálóleány reá mutatott és azt mondta: „Ez is ővele vala”, akkor a nagy Péter megtagadta Jézust és így szólt: „Asszony, nem ismerem őt!” És Péter háromszor szólt így, háromszor tagadta meg Jézust mielőtt a kakas kukorékkolt. Sőt ott volt Júdás, aki harminc ezüst pénzért árulta el a Mestert! Valóban létezett egy keresztyén közösség már a két gonosztevő előtt is. Milyen ingadozó közösség volt azonban ez!

A két gonosztevő, akit ebben az órában Jézussal együtt megfeszítettek, valószínűleg sohasem hallott róla előzőleg és biztos, hogy egyikük sem volt sem megtért hívó, sem szent! Sőt! Ennek éppen az ellenkezője igaz! De ebben az órában nem tudták elhagyni Jézust, nem tudtak aludni. Akarva vagy akaratlanul arra kényszerültek, hogy hosszú órákon át vele együtt vigyázzanak a kereszten. Megszabadulni sem tudtak Jézus veszedelmes társaságától. Kellőképpen megtagadni sem tudták, mert nyilvánosan úgy jelentek meg, mint Jézus társai. Ténylegesen így váltak az első biztos keresztyén közösség tagjaivá. Jézust és a gonosztevőket, a gonosztevőket és Jézust a kereszten egymáshoz kötözte, és az örökkévalóságig nem válhattak el többé egymástól. Nagy eseményeknek kellett bekövetkezniük, mielőtt Péter és a többi tanítvány is csatlakozott ehhez az első keresztyén közösséghez. Mikor végre megtették, csak a két gonosztevő mögé állhattak be a sorba, akik a Golgotán elsőként léptek közösségre Jézussal.

Mielőtt még egy pillantást vetnénk erre a két gonosztevőre, Jézusról is kell szólnunk egy szót, akivel együtt ugyanannak a gyalázkodásnak, fájda-

lomnak és halálos agóniának tették ki őket. Nagypénteknek Jézus volt a főszereplője és a hőse. Az első keresztyén közösségnek Jézus volt a feje. Az ige most azt mondja nekünk, hogy Jézust megfeszítették. Kik? A hóhérok, a római katonák, akik engedelmesskedtek Pilátus, a helytartó parancsának. Pilátust a jeruzsálemi templomi méltóságok kényszerítették erre a lépésre. Ezeket pedig a tömeg támogatta erőteljesen azzal, hogy így kiáltozott: „Feszítsd meg, feszítsd meg!”

Mi történik itt? Nyilvánvalóan ugyanaz, ami a két gonosztevővel is történt. Cselekedetei és beszédei miatt elviselhetetlenné lett embertársai számára. Ezért halálra adták és ártalmatlanná tették kioltva életét. Jézus nem lett önmaga, és ellenségei nem lettek volna önmaguk, ha másként viselkedtek volna és nem tették volna ezt vele. Így Jézus ugyanazt a sorsot szenvedte el, amit különleges okokból a két gonosztevőnek is el kellett hordoznia (történetesen nem valami szokatlan és rendkívüli emberi sorsot). Jézus velük volt, és ők Jézussal. Helyesen mondták, hogy másokat embertársaik még sokkal jobban megkínóztak, és hogy mások erősebb fájdalmakat szenvedtek el – a háborúban, a koncentrációs táborokban, vagy a betegágyon –, mint Jézus a kereszten. De ez lényegtelen, mert Jézus szenvedései csak külső és látható jelei egy belső eseménynek.

Az ember Jézus látható szenvedésével és halálával egy olyan láthatatlan esemény következett be, amely nem történt meg és nem történhetett meg sem a két gonosztevőnek, sem más valakinek a szenvedésével és halálával. Miért nem? Azért, mert egyedül Jézus volt az az ember, akinek a szenvedésével és halálával ez bekövetkezhetett. Hozzánk hasonló ember, de ugyanakkor tőlünk különböző, mert benne Isten maga van jelen és munkálkodik. A római százados írta ezt le, mikor Jézus halála után így kiáltott fel: „Bizony, Istennek Fia vala ez!”

Ki volt Isten, és mit vitt véghez az ember Jézus szenvedésében és halálában? Pál apostol egy mondatban így foglalja össze: „Aki Krisztusban megbékéltette magát a világot” (2Kor 5,19). Néhány szóval megpróbálom ezt megmagyarázni nektek.

Az történt meg, hogy ebben az ember Jézusban Isten maga jött el a világba, amelyet Ő teremtett és amelyet mindenek ellenére még mindig szeret. Embri természetet öltött magára és emberré lett, hozzánk hasonló, hogy véget vessen a világ ellene és önmaga ellen való harcának, s hogy az ember zűrzavarát az ő rendjével helyettesítse. Jézusban Isten megszentelte a nevét, elhozta országát, akaratát úgy megvalósította a földön, mint a mennyben, ahogy az Úr imádságában mondjuk. Jézusban nyilvánvalóvá tette dicsőségét, és elég meghökkentő módon, üdvösségünkre tette azt nyilvánvalóvá. Ennek a végrehajtása érdekében a világ sebeit nemcsak bekötözte, hanem meg is gyógyította; nemcsak részben és ideiglenesen segített rajtunk, hanem gyökeresen és véglegesen szeretett Fia személyében. Meg-

szabadított bennünket a gonosztól és mint gyermekeket szívére ölelt bennünket. Ezért maradhatunk meg az életben mindnyájan, és ezért élhetünk örökké.

Az történt meg, hogy Isten ezzel a kereszten függő emberrel kitörölte és elseperte minden embri gonoszságunkat, büszkeségünket, aggodalmaskodásunkat, kapzsiságunkat és hazug látszatainkat, amelyekkel állandóan megsértettük Őt, és nehezzé tettük – ha nem lehetetlenné – az életet magunk és mások számára. Végzett azzal, ami alapvetően rémisztővé, sötétté és nyomorulttá tette életünket – az egészség és a betegség, a boldogság és a boldogtalanság, az előkelő származás és az alacsony származás, a gazdag és a szegény, a szabad és a fogoly életét. Mindezt eltávolította. Többé nem tartozik hozzánk mint valamelyik testrésznünk. Mögöttünk van. Jézusban Isten felkeltette a napot a hosszú éjszaka után és elhozta a tavaszt a hosszú tél után.

Mindez ebben az egy emberben következett be. Jézusban Isten a bűn egész terhét magára vette; gonoszságunkat sajátjává tette; szeretett Fiában arra adta magát, hogy gonosztevőnek mondják, hogy megvádolják, elítéljék és halálra adják, mint-ha bizony Ő maga, a szent Isten vitte volna véghez mindazt a gonoszat, amit mi tettünk és teszünk. Azzal, hogy önmagát adta oda Jézus Krisztusban, megbékéltette a világot önmagával, megőrizett és szabaddá tett minket arra, hogy örökkévaló országában éljünk; levette rólunk a terhet és magára vette azt. Ő, az ártatlan, elfoglalta a helyünket, a bűnösök helyét. Ő, a hatalmas, elfoglalta a helyünket, a haldoklók helyét.

Ez az a láthatatlan esemény, amely a Golgota középső keresztyén függő ember szenvedésében és halálában következett be. Ez a megbékülés: Jézus elítélése a felszabadulásunk, veresége a győzelemünk, halálos fájdalma örömünk kezdete, halála életünk születése. Jól tesszük, ha megemlékezünk arról, hogy azok, akik halálra adták, valójában ezt valósították meg. Nem tudták, hogy mit tettek. Ezek a becsapott férfiak és asszonyok gonosz akaratukkal és cselekedetükkel végrehajtották azt a jót, amit Isten akart és cselekedett a világgal és a világért, beleértve a jeruzsálemi tömeget is.

Most térjünk vissza a két gonosztevőhöz, akiket Isten akarata és cselekedete szerint Jézussal együtt megfeszítettek. Nem ismerjük a nevüket. Nem tudunk semmit életükről, gonosztevéikről és bűncselekményeikről. Nem tudjuk, hogy vajon hivatkozhattak-e enyhítő körülményekre, vagy pedig bűnösebbek voltak, mint gondolnánk. Csak azt tudjuk, hogy ezeket a rablókat elítélték, mégpedig „méltán”, mert ahogy egyikük elismerte: „a mi cselekedetünknek méltó jutalmát vesszük.” Mindenekelőtt tudjuk róluk, hogy beleegyezésük és kívánságuk ellenére, Jézussal együtt megfeszítették őket. Isten megbéküléséről, dicsőségéről és a világ megváltásáról senki sem tett ilyen közvetlen és közeli tanúbizonyságot,

mint ez a két rabló. Igaz, hogy csak egyikük ismerte el, hogy ki volt Jézus, és hogy szenvedésével és halálával mit vitt véghez minden emberért – a rablót sem kivéve. Társa, ahogy az evangéliumok később megörökítik, részt vett az általános, vak és üres gúnyolódásban. Miért nem segített magán és rajtuk, ha valóban Ő volt a Krisztus, az Isten Fia? Ez nagyon fontos és figyelemre méltó különbség a két gonosztevő között. De ma nem beszélgetünk erről hosszasan. Mert ez a különbség nem elég fontos ahhoz, hogy érvénytelenítse azt az ígéretet, amit Jézus világosan és sürgetően és valóban minden különbség nélkül mindkettőjüknek adott.

Gondoljuk meg azt a tényt, hogy Jézus ezért a két gonosztevőért is meghalt, akiket jobb keze és bal keze felől megfeszítettek, és akik Vele együtt mentek halálra. Jézus nem valami jó világért halt meg, hanem a bűnös világért, nem a kegyesekért, hanem az istentelenekért, nem az igazakért, hanem a hamisakért, mindezek szabadulásáért, győzelméért és öröméért, hogy életük lehessen. Ez a két társa nyilvánvalóan és tagadhatatlanul gonosztevő, bűnös, istentelen és hamis ember volt. Hozzájuk hasonlóan Jézust is úgy ítélték el és feszítették keresztre, mint valami törvényszegőt, mint valami gonosztevőt. Mindhárman ugyanazon bírósági ítélet alatt állottak.

Gondoljuk meg továbbá az úrvacsora szereztési igéjét: „Ez az én testem, mely tiérettetek megtöretik... Ez az én vérem, amely sokakért kiontatik.” Ezek Jézus szavai, amelyeket az utolsó vacsorán mondott el. Hogyan érthették volna meg ezeket a szavakat halála előtt? Ez azonban most beteljesült. A testét megtörték és a vérét kiontották. A két rabló tanúja volt ennek a megtörésnek és kiontatásnak. Hogyan voltak szemtanúi? Ebben a cselekményben nem úgy vettek részt, mint egyszerű szemlélők. Vele együtt, feloldhatatlan kötelékkel hozzáfűzve, bűnös, szomorú és bús életük megtöretett és sok szenvedélytől megcsomósodott vérük kiontatott. Micsoda tanúk voltak! Milyen közvetlen és közeli tanúk! Nemcsak saját szemükkel látták és saját fülükkel hallották azt, ami történt, hanem testükben és saját haldokló szívükben élték át ezt a „tiérettetek megtöretik és tiérettetek kiontatik” kifejezés jelentését.

Mindenekelőtt gondoljuk meg, hogy ez az Isten nagyságos cselekedete volt, amit saját dicsőségére és a mi üdvösségünkre vitt véghez. A világ üdvösségéért aratott győzelme azzal az eseménnyel valósult meg, amely mellettük, sőt saját életükben következett be. Az Élet Fejedelme, aki legyőzte a halált, szegény szenvedő szolga volt, aki velük együtt zihált. Az a Krisztus, aki úton volt Országa, egyeduralma kihirdetése és harmadnapon a halálból való feltámadása felé, ugyanaz az ember volt, aki velük együtt ment a halálba. Viszont éppen ezért nem voltak-e ők is azon az úton, amely ugyanezen rendeltetési hely felé vezetett, még legsötétebb órájukban is? Pál apostol ezt írta: „Hogyha pedig meghal-

tunk Krisztussal, hisszük, hogy élünk is övele” (Róm 6,8). Mármint ez a két rabló a szó legszorosabb értelmében Krisztussal halt meg és övék volt az ígéret, hogy élni is fognak – megint csak szó szerinti értelemben – Vele együtt.

Elfogadták-e, megértették-e és elhitték-e ezt a csodát? Hagyjuk nyitva ezt a kérdést. Annyi biztos, hogy ezt az ígéretet Isten reájuk is értette, hogy ez az ígéret őket is magában foglalta, hogy megkapták és birtokolták azt, és hogy Isten megengedte nekik, hogy együtt szenvedjenek és együtt haljanak meg Jézussal. Ezt az ígéretet Isten mindig megadja és ez az ígéret mindenütt érvényes, amikor és ahol hajlandók vagyunk mint valami gonosztevő együtt szenvedni és együtt meghalni Jézussal. Ez az ígéret és nem más alkotja meg a keresztyén közösséget és tesz bennünket keresztyénné. Ez a két gonosztevő volt az első kettő, akit ez az ígéret beteretelt Krisztus nyájába, mivel együtt szenvedtek és együtt halltak meg Jézussal.

Azt mondtam, hogy Péter és a többi tanítvány csak a két gonosztevő mögé állhattak be a sorba, mert ezek voltak az elsők és ezek álltak az első sorban. Ez igaz minden időben és minden ember számára. Keresztyén közösség csak ott létezik, ahol ezt az ígéretet meghallották és elhitték. Isten ezt az ígéretet csak a keresztre feszített gonosztevőknek adja meg, akik teljesen kompromittálták magukat Isten és emberek előtt, akik könnyörtelenül menetelnek a vég felé és a saját cselekedetükkel nem tudják elkerülni ezt a sorsot. Jézus az ilyen emberekért halt meg. Jegyezzétek meg: éppen ezek, és csak ezek méltók arra, hogy az Úr asztalához járuljanak.

Adjunk hálát az Istennek, hogy a végső kérdés nem az: akarunk-e ilyen emberek lenni? Mindnyájan ilyen emberek vagyunk – ti ebben az épületben, amelyet börtönnek neveznek, mindazzal a teherrel együtt, amit idehoztatok és különleges élményeitekkel együtt, amelyekben ezen a helyen volt részetek – és mi többiek odakint, akiknek más élményeink vannak, és mégis, higgyétek el, ugyanolyan nehéz a sorsunk. Valójában mi vagyunk ezek az emberek, ezek a keresztre feszített gonosztevők. Most csak egy számít. Hajlandók vagyunk-e meghallani, hogy kik vagyunk? Hajlandók vagyunk-e meghallgatni azt az ígéretet, amit Isten az elítélteknek adott, és beállni mögéjük a sorba? „Isten a kevélyeknek ellene áll, az alázatosoknak pedig kegyelmet ad.” Az ígéretet azok kapják meg, akik nem tekintik magukat sem annyira felmagasztaltnak, sem annyira lealázottnak, hogy ne tudjunk beállni a két gonosztevő mögé a sorba, akik elsők voltak a Golgotán. Isten adja meg nekünk teljes kegyelmét, hogy meg tudjuk tenni! Segítsen bennünket arra, hogy jól tudjuk felhasználni ezt a kegyelmét! Áldjon meg mindnyájunkat, amikor ezzel a szabadsággal most asztalához megyünk! Ámen!

Gondolatok a rabságról

A börtönben minden nap pokol. Minden nap kínszenvedés. Még azoknak is, és akkor is, ha a pillanatnyi kielégülésnek örülnek: mert tele a hasuk, mert nyertek a kártyán, és mert becsapták a másikat, mert levelet, csomagot kaptak, mert letelt a zárkafenyítésük, mert, mert...

Pokol, mert kilátástalanság, megoldhatatlan vagy annak tűnő problémák, a monotonía, a zajok, a hangok, üvöltések, jajok... Mindenhol szürkeség, félhomály, rácsok, hálók, ajtók. Ugyanazok az arcok, történetek, reakciók, bajok...

Szabadulás? Hová? Miért?

Nincs vissza vagy befogadó család, nincs fedél, nincs munka, nincs remény. Sokszor úgy tűnik: jobb a börtönben...

Te szabad ember! Te büntetlen polgár! Aki győztesen lenézed, megveted, üldözöd a szabadultakat, a nyomorultakat. Vajon Te nem vagy börtönben? A bűnök börtönében, az előítéletek börtönében, a gyűlöleted, a gőgöd vagy félelmed börtönében?

Te polgárember, Te irodavezető vagy helyettese, nem vagy a büszkeséged, önteltséged, a hatalmad börtönében?

Te rendőr vagy polgári rendőr, amikor nem a bűnözőt, a bűnelkövetőt üldözöd, de az ellenállni képtelen, fizikailag is tehetetlen nyomorék hajléktalanokat vered (agyon), nem a gyávaságod és az önkielégülésed börtönében szenvedsz?

Te szabad ember! Te büntetlen polgár!

A Te életed nem a félelem, az önzés, a reménytelenség poklában szenved?

Tudod, a börtönök magas falakkal, rácsokkal, félhomállyal körülvett világában is van remény!

Te Jó Ember! Számodra is van remény!

A remény mindenütt és mindenkinek, mindannyiunknak közös: mert az Atyától ered, Jézustól kaptuk, és a Szentlélek táplálja!

A mi feladatunk: merni Jézus tükrében szembenézni a valós önmagunkkal és kérni Tőle a reményt...

M.

Kedves Mátyás!

Örömmel olvastam a Mécses lelkiségről írt cikkedet. Az ima nélkülözhetetlen; a Szentírás is a „szüntelen imára” buzdít. Nagyon felemelő és megnyugtató olvasni, hallani arról, hogy több imaszándék szerint a lelkiségi mozgalmak hazánkban dicsőítő, engesztelő, kérő imáikkal ostromolják az Eget és engesztelnek bűneinkért. Boldogemlékű Mindszenty bíboros azt mondta, hogy nem fél a jövőtől, ha van egymillió imádkozó magyarja. Nem volt sajnos annyi, ma is nyögiük a következményeket. Pedig mennyivel magasabban állt akkor az erkölcsi mérce azokban a vészterhes időkben!

Ez az ország ma halálosan beteg, reményvesztett. Előregedő, megöli magzatait, megfullad a mérgezett levegőtől, de nyomtatásban és az éter hullámain még jobban fulladozik a mocsok kiáradásától. Ki sem fizethető adósságteher nyomorítja, de remény sincs a megoldásra és beszélni sem mernek már róla, főleg azok, akiknek valamit tenni is kellene. Szétesnek a családok, rablóbandák lövöldözik egymást az utcákon... Barsi Balázs atya szavait idézve: „el van állítva a mérleg –

és tegyük hozzá, hogy minden nap már hamisabban mér – úgy él az ország nagy része, mintha Isten nem is lenne.”

Végiggondolni is borzasztó, hová visz ez az út? Minket keresztényeket azonban az különböztet meg a hitetlenektől, hogy van reményünk és ez a Megváltó Keresztje. A Római 5.20 igehely arról szól, hogy ahol elhatalmasodik a bűn, ott kiárad a kegyelem. Az idők jeleit figyelve alázatos hittel, nemde ez nyilvánul meg napjainkban? Sürgetően, szinte már rimánkodva figyelmeztet minket a Szűzanya, hogy eget ostromló imára, megtérésre van szükség! A Mária-jelenések számbeli megnövekedése erre figyelmeztet sürgetően, Mária mindenk előtt a rózsafüzér imádkozását kéri, annak ereje nagyobb, mint az atombombáké. Engesztelés, engesztelés és újra csak engesztelés! Hányan tudják, hogy 1954-ben az országuk felett gyülemlő sötétség fenyegetésétől ijedten az osztrákok titkos fegyverükhöz, a rózsafüzérhez folyamodtak? Kancelárjuk külön kérésére 450.000 (!) ember imádkozott folyamatosan a nap 24 óráján át. Az eredmény nem maradt el. A fenyegető veszély, a szovjet megszállás pro-

longálása megszűnt: 1955 május 13-án (a fatimai jelenés évfordulóján) a szovjet legfelső hatalom meghátrált és beleegyezett az ország elhagyásába (l.: Utolsó Óra, M. H. Brown, Marana Tha kiadás, Bp., 1994).

Az út nyitva áll előttünk is, hogy irgalmat nyerjünk a huszonegyedik órában. Meg kellene szervezni a hazánkért mondandó engesztelő imák menetét. Máris van jó példa erre: A Pálos atyák minden hónap 13-án fatimai engesztelő órákat tartanak, amikhez sokan mások csatlakoznak. Azon kellene sürgősen gondolkodni, hogy lehetne ezt kiszélesíteni szünet nélküli engeszteléssé, legalább is egy hosszabb időszakra. Hányan lennének erre képesek? Talán lenne még Ninivében néhány tízezer igaz...

Szeretettel köszönt Joannes

Kedves Joannes! Úgy éreztem, hogy a hozzád írt leveledet másoknak is olvasniuk kell! Mivel nevedet, címedet nem ismerem, jelen soraimmal kérlek, fedd fel személyedet. Remélem, hogy megkapod üzenetemet.

Szeretettel Mátyás

Szirbik Sándor ref. presbíter

Egymás terhét hordozzátok!

A Jobb Lator előző számában megjelent elmélkedésemben vigasztalást nyújtó szavaimmal azzal búcsúztam, hogy ebből a nyomorúságokkal tűzdelt, ún. felszabadult életből van kiút. Most Isten segítségével ennek az ígéretemnek a megvalósításával foglalkozom.

A halálbüntetéssel és a kivégzéssel szinte állandósult az a vitára okot adó probléma, hogy legyen-e halálbüntetés vagy ne.

Minden esetben, amikor elrendelték a kivégzés végrehajtását, vele egy időben sorjában támadtak ellenérvek, akik ezen rendelkezés érvényesítését ellenézték. Ezeknek az ellenérveknek a gyümölcse a halálbüntetés eltörlése lett. A gyakorlat azt mutatja, hogy az eltörlés, majd az elrendelés szabályszerűen váltogatják egymást. Ez az elképzelés utópisztikus probléma, és az egész addig lesz az illetékesek életében gond, amíg le nem kerül a napirendről a halálbüntetés vagy annak eltörlése. Kétségtelen, hogy a halálbüntetéssel embereket pusztítanak el. Azonban a kivégzetteknek a társadalomban leledző gyökere életben marad – amint a kivágott fa gyökeréből, ebből a gyökérből is sarjak, ágak nőnek ki, amelyek egyértelműen a bosszú sarjai lesznek. Ezek a sarjak a a kártétel mezején gyilkosságokat, rablásokat elkövetve nagy, negatív hatású tevékenységet végeznek.

A halálraítéltek kivégzése, a bűnözők börtönbe zárása tulajdonképpen tőlünk való végleges vagy egy időre szóló eltasztást jelenti. Ilyen ítéletek végrehajtásával a legkényelmesebb formában történik közveszélyes elemek kiszakítása a társadalomból. Ítéletek végrehajtásával a célnak messzemenően nem érhetjük el.

Ezt olvasva, ezen elmélkedve, önként felmerül a nagy kérdés: hát egyáltalán ebből van valami kiút? A továbbiakban ezekkel a gondolatokkal szeretnék foglalkozni.

Az előbbiekben beszélgettünk a bűnözőknek a tőlünk való eltasztásáról, mint a legkényelmesebb megszabadulási módokról. A jövő biztonságát illetően megszívlelendő feladat, el nem hanyagolható szempont az, hogy az elítélteket magunktól nem eltasztani, hanem magunkhoz emelni, szorosan magunkhoz ölelni kell! Mint a csecsszopó az anyatejet, olyan erővel szívja a lelünkkel Isten ajándékát, mint lelkítáplálékot. (Galata 5:22) „A lélek gyümölcse : szeretet, öröm, békesség, béketűrés, szíveség, jóság, hűség, szelídség, mértékletesség.” – és még sorolhatnám, amelyek a kérdéses emberünk számára nélkülözhetetlenül fontosak. Ismételtelen a nagy kérdés áll elénk: Istenem, jó Atyám, hát mi ezekkel az Istentől származó lelkítáplálékokkal egyáltalán rendelkezünk-e? Ha igen, akkor ez bennünk csak úgy terem? Nem, nem! Isten adománya ez. Tőle kell kérni! Saját magunk erejéből nem teremthetjük meg! Érdemből nem lehet a saját tulajdonunk!

Hát akkor lássuk a lelki táplálékok megszerzésének az útját!

Mielőtt ezt tenném, két embert kell idéznem:

Vörösmarty Mihály, a magyar reformkorok legnagyobb költőjét: Fiam, légy külön atyádnál!

Deák Ferenc ezt a felhívást helyeselve még azzal toldotta meg: Szülő! Ez a felhívásom neked szól: Előbb te légy olyan, amilyennek a gyermekeidet látni szeretnéd!

Ebből egyértelműen az következik, hogy addig nem foghatok hozzá az érdekelteknek a jó irányba való neveléséhez, amíg a deáki idézetet nem tudom magamévá tenni! Hadd éljek egy egyszerű, de ideillő, tanúságos példával: ha nekem cukrom van és valaki lisztet kér tőlem, én csak cukrot adhatok. Mindenki csak azt adhatja, amije van. Ha világiakkal van tele a szívem, akkor akármilyen szíven beszélek, én csak világiakat adhatok. Ha bennünk a fentebben említett kegyelmi ajándékok még nincsenek meg, csak világiakat adhatunk. Ez még csak a rosszabbra vezethet. Hogy ezekkel a kegyelmi ajándékokkal rendelkezünk, lássuk, mi a teendő? Alkalmassá kell válni arra, hogy a kegyelmi ajándékokat el tudjam fogadni. Erre az alkalmasságra csak Isten készíthet elő. Ennek közvetlen előzménye: (Példabeszédek 23:26): „Adjad, fiam a te szívedet nekem! És a te szemeid az én utaimat megőrizték.”

Isten azért kéri a mi szívünket, hogy mint az Ő tulajdonával rendelkezék vele. A szívünket minden tartalommal teljesen át kell adni Urunk Jézusunknak! Itt fél munkát nem végezhetünk! Nehogy úgy járjunk, mint a bibliai gazdag ifjú, aki csak részben tett eleget ennek a felhívásnak. Mi lett a vége? A még maga számára kedves teherrel elhagyta Jézust. Jézusunk a szívünk teljes átadásával, csakis így tud bennünket minden saját és őseinktől ránk maradt bűneinktől a legtökéletesebben megszabadítani. A kettős tüzes nyelv segítségével a szívünkben minden Istenhez vezető utunkban gátló bűntől valóssággal kielegeti. A szívünkben minden világi kacattól megszabadulva, a kegyelmi ajándékok utáni vágyódásunkban szívünk lelki szegénnyé válik, magunkra vonatkoztathatjuk a boldogság

tanításának első részét: (Máté 5.3.): „Boldogok a lelkiszegények, mert övéké a mennyeknek országa.”

A továbbiakban önként a bibliai tékozló fiúra gondolok (Luk 15:11), aki elhagyta az atyai hajlékot. Dobzódó életével az atyjától kapott vagyont borbarátjaival hamar eltékozolta. Minden volt borbarátjától elszakadva, a betéví falat hiányában, az éhségtől és más hiányosságoktól gyötörődve már az elpusztulás meggyéjére jutott. Ebben a minősíthetetlen állapotában hazavágyódás érzete támadt a szívében. Mindenáron haza az atyai hajlékba, ahol még az utolsó béresnek is jobb a dolga, mint neki itt most. Hazament. Az atyával való találkozás öröme mindkettőjük szívét nagy örömmel töltötte el. Következett a megfürdetés, a tiszta ruhába való öltözés, ékszerekkel való díszítés, amik alkalmassá tették az atyai hajlékban való lakozásra. Ezt a tanítást teljes egészében magunkra is vonatkoztathatjuk. Ha még nem jártuk meg ezt az utat, nekünk is meg kell járni! A bűnünk teljes felismerésében, amikor már megismertük a bűnnek életünket megölő hatalmát, erejét, akkor rémületünkben és rettegésünkben borulunk le a templom egyik sarkában térdeplő publikánus mellé (Luk 18:13.) Teljes bűnbánattal, alázatossággal, a térdeplő publikánussal egyetemben rebegjük el a bűnbocsánatért esedéklő, pár szóból álló imát: „Istenem, légy irgalmas nekem, bűnösnek!”

Ha ez a szívünknek a legbelsőbb szobájában történik, ahol ettől a világtól teljesen szabadok vagyunk, Urunkkal szemben, megkapjuk Jézusunktól életünknek nagy örömet jelentő választ (Luk 18:14.): „Mondom nektek, az megigazulva méne el az ő házához.” Mindezeket az utakat végigjárva, alázatosságunkban, csendességünkben, engedelmisségünkben fakadó békességünkben Urunk Jézusunktól megkapjuk a teljes erőt: (Fil 4:13). „Mindenre van erőm a Krisztusban, aki engem megerősít.”

Következő gondolat, amivel foglalkozni szeretnék, maga az imádkozás. Eddigi elmélkedésemet mindvégig az imádkozásnak kell végigkísérnie! A felkészülés fontos mozzanata az imádkozás! Az imádkozás egyik alapfeltétele, hogy ebből a világtól úgy értelemben, mint érzelemben teljesen el kell szakadni. Erre az útmutatást Máté 6:6 részében találjuk meg: „Te pedig, amikor imádkozol, menj be a te belső szobádba – ez a szívünk – és ajtódat bezárva imádkozzál a te Atyához, aki titkon van és a te Atyád, aki titkolt néz, megfizet néked, nyilván.” Meg kell láttatni, hogy minden közösségi munkában nélkülözhetetlenül fontos, legnagyobb fegyver az imádkozás. Az imádkozásnak legszorosabb tartozéka a hit. Istentől származó élő hit, ami minden kételkedést kizár. A hit lényege: Jézushoz menni. Csak az eleven hitem vezethet Jézushoz. Az élő hit minden embert Jézushoz vezet, aki a fent elmondottak alapján elismeri bűnös voltát. Az írás azt mondja: (1. János 1:9): „Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz, hogy megbocsássa bűneinket és megtisztítson minden hamisságtól.” Mindezeket a Lélek világosságában csak az élő hit útján tehetjük magunkévá. Evangelizáló munkánkban itt van nagy jelentősége az élő hit ébresztésének és növelésének. Ezért külön kell imádkozni, amint az őseink tették (Luk 17:5): „Növeljed a mi hitünket!”

A hitnek fontos tartozéka a szeretet. Istentől származó szeretet. A hit és a szeretet annyira összefonódott, hogy egymástól elválasztani nem lehet. Egyikről a másik nélkül való beszélgetés elképzelhetetlen. Ide nem sorolhatom a világtól származó szeretetet. Ez a szeretet érdektől telített. Minden világi szeretetnek megvan az oka. Elműlik az ok, eltűnik a szeretet is. Mégha csak eltűnne. A végső fokon még az életeket követelő gyűlölet is válhat. Ezzel szemben az Istentől származó szeretet mindent eltűr, hosszútűrő, kegyes nem keresi a maga hasznát, nem gerjed haragra, nem rója fel a gonoszt, mindent elfedez, soha el nem fogy... De minek is mondjam tovább? Inkább arra kérem az olvasó testvéreimet, hogy vegyék elő a Szentírást, és lapozzák fel a Korintusibeliékhöz írt 1. levél 13. részét, a szeretet dicséretét, és olvassák el. A szeretetről azokat a gyönyörű meghatározásokat elolvasni a legnagyobb élmény. A rész befejező, 13. szakasza a szeretetnek nagy jelentőséget tulajdonít: „Most azért megmarad a hit, remény, szeretet, e három; ezek között pedig legnagyobb a szeretet.”

Isten segítségével elmélkedésem második részének befejezéséhez érkezem.

Elmélkedésem felkészülési részét a legnagyobb szeretettel ajánlom a testvéreknek. Visszatekintve, a leírtakat átgondolva meggyőződésemé válik, hogy a címben – egymás terhét hordozzátok – levő feladatoknak meg tudunk felelni. Velünk kapcsolatban levő testvérünk terhét magunkévá tudjuk tenni és hordozni tudjuk. Módunk van rá a megoldás felé terelni. És még: Minden reményességünk megvan arra, hogy Deák Ferenc mondását magunkra vonatkoztatva elmondhatjuk: vagyunk olyanok, amilyeneknek gyermekeinket látni szeretnénk.

Szeretettel közlöm, harmadik elmélkedésem harmadik része: Egymás terhét hordozzátok gyakorlati megvalósítása címmel lapunk következő számában fog megjelenni.

dr. Albert Vilmos

KERESZTÚT A MEGVETETTEKÉRT

A keresztút végén, a sok szenvedés és a sírbatétel után látható a XV. állomáson az Üdvözítő feltámadása. Járjuk végig a szent keresztutat azért, hogy elesettségből mi is fel tudjunk támadni!

I. Pilátus ítélete

*Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged!
Mert szent keresztet által megváltottad a világot.*

Uram, Te ártatlanul álltál Pilátus előtt. Bírának fogadtad el a hatalomféltés miatt bizonytalankodó helytartót, aki nem tudott jobbat tenni, mint kezét mosni.

Számodra nem volt fellebbezés, nem volt perújrafelvétel, nem volt amnesztia. Még az ítélet előtt megkorbácsoltattott Pilátus. Kihallgatott, de válaszaid nem mérlegelte, nem volt perdöntő semmi sem abból, ami elhangzott.

Ha igaznak tartjuk azt az ítéletet, amit miránk mértek, akkor is szeretnénk, ha lennének olyan emberek, akik megértenek bennünket.

Add Uram, hogy megértő embertársakkal találkozhassunk, és mások fájdalmával szemben mi megértők tudjunk lenni!

Könyörülj rajtunk, Uram!

Könyörülj rajtunk és a tisztítótűzben szenvedő lelkeken!

II. A kereszt elfogadása

*Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged!
Mert szent keresztet által megváltottad a világot.*

El lehet fogadni a nehézségeket, a hátrányos helyzeteket, el lehet fogadni a megvetettséget? Nehezen.

A mi keresztjeink a nehézségek, a szerencsétlen helyzetek, a megvetettség. Ezek a keresztjeink halhatunk meg a bűnnek. S ha így van, hogy keresztjeink meghalhatunk a bűnnek, akkor ezek a nehézségek nincsenek ellenünk. A bűntől eltávolodás a javunkra válik!

Add Uram, hogy keresztjeinken hozzád hasonlóan tudjunk meghalni. Ez a mi halálunk jelentse elfordulásunkat a rossztól!

Könyörülj rajtunk, Uram!

Könyörülj rajtunk és a tisztítótűzben szenvedő lelkeken!

III. Első elesés a kereszttel

*Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged!
Mert szent keresztet által megváltottad a világot.*

Keresztünket nem csak nehezen, hanem egyáltalán nem akartuk elfogadni. Akkor estünk el először, amikor a nehézségeket kerülve a könnyűnek látszó megoldásokat választottuk, azaz a „széles úton jártunk”. A keskeny ösvény vezet Hozzád, Istenünk. Hozzád, aki az Igazság vagy.

Add Uram, értsem meg igazán, mi az, amit mindig tennem kell!

Könyörülj rajtunk, Uram!

Könyörülj rajtunk és a tisztítótűzben szenvedő lelkeken!

IV. Jézus és édesanyja

*Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged!
Mert szent keresztet által megváltottad a világot.*

De jó, hogy édesanyánk megért bennünket!

Mária, Jézus édesanyja nem csak Szent Fiát értette meg, hanem megérti azokat és közbenjár azokért is, akik

segítségét kérik. Zarándokhelyeken és rejtékhelyeken kérik közbenjárását.

Ő Magyarország Nagyasszonya. Ő a bűnösök menedéke. Ő el tud vezetni bennünket Szent Fiához. A keskeny ösvényen vezet bennünket Hozzád Istenünk. Hozzád, aki a Szeretet vagy.

Add Uram, hogy édesanyámon kívül legyenek embertestvéreim is, akik meg tudnak engem érteni!

Könyörülj rajtunk, Uram!

Könyörülj rajtunk és a tisztítótűzben szenvedő lelkeken!

V. Círenei Simon

*Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged!
Mert szent keresztet által megváltottad a világot.*

Círenei Simon nem ismerte fel azt, akinek segítenie kellett a keresztet hordozni. Kényszerítették, ezért vállára vette Jézus keresztjét és elvitte addig, ameddig parancsolták. Ez is segítség volt, de nem az igazi. Kétszer akkora lett volna a segítség, ha kétszer olyan hosszan viszi, mint parancsolták.

Add Uram, hogy minden szenvedésben felismerjünk! A Te keresztet hordjuk szívesen!

Könyörülj rajtunk, Uram!

Könyörülj rajtunk és a tisztítótűzben szenvedő lelkeken!

VI. Veronika kendőt nyújt

*Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged!
Mert szent keresztet által megváltottad a világot.*

Neked Uram Veronika nyújtott kendőt, hogy meggyőzőt arcod verítékét letörölje. Nekem az nyújt kendőt, aki segíteni akar nekem. Akár milyen keveset is használ mások segítsége, szeretnék annak örülni, hogy tesznek értem valamit. Amikor majd abba a helyzetbe jutok, én is segítsek felebarátom azzal, hogy a szűk úton vezetem, a szűk útra segítem.

Add Uram, hogy jelenlegi helyzetemben is felismerjem a segítség lehetőségét!

Add Uram, hogy szeressem az Igazságot és kerüljem a hamisságot!

Könyörülj rajtunk, Uram!

Könyörülj rajtunk és a tisztítótűzben szenvedő lelkeken!

VII. Második esés a kereszttel

*Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged!
Mert szent keresztet által megváltottad a világot.*

Másodszor is elestem Uram a kereszt súlya alatt. Én akkor estem el másodszor, amikor tusakodtam a felismert igazság ellen. Nem volt elég, hogy könnyűnek látszó megoldást választottam, hanem amikor már rajtaveszttem, akkor is erőlködtem és áltattam magamat. Ami könnyűnek látszott, az valóban hamis volt, ezt fel kellett volna ismernem!

Add Uram, hogy az igazságot fel tudjam ismerni és idejében a felismert igazság szerint tudjak cselekedni! Könyörülj rajtunk, Uram!
Könyörülj rajtunk és a tisztítótűzben szenvedő lelkeken!

VIII. Találkozásod a jeruzsálemi asszonyokkal

Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged!
Mert szent kereszted által megváltottad a világot.

Együttérző részvétellel sirattak Téged Uram. Nem fordultak el véres szenvedésed látványától. Amikor találkoztál velük, ezekkel a szavakkal fordultál hozzájuk: „Jeruzsálem leányai, ne miattam sírjatok, sírjatok inkább magatok és gyermekeitek miatt.” Én is siratni való vagyok! Köszönöm Uram, hogy rám gondoltál! Aki igazán tud sírni, az segíteni is tud.

Bocsáss meg Uram és segíts, hogy siratni tudjam bűneimet! Siratni akarom múltamat, azt az időszakot, amikor semmibe vettem megbántásodat.
Könyörülj rajtunk, Uram!
Könyörülj rajtunk és a tisztítótűzben szenvedő lelkeken!

IX. Harmadik esés a kereszttel

Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged!
Mert szent kereszted által megváltottad a világot.

Hosszú, nagyon hosszú a keresztút. Bármennyire is hihetetlen, Te Uram a Golgotára igyekszel, megfeszítésed színhelyére azért, hogy mennyei Édesatyánknak bemutasd a keresztáldozatot. A hosszú keresztúton immár harmadszor esel el.

Hosszú az én keresztutam is, amikor a kitartó küzdelem helyett kétségbe esem, akkor esek el harmadszor.

Add Uram, hogy szereteted mindvégig kitartóvá tegyen bennünket!

Könyörülj rajtunk, Uram!
Könyörülj rajtunk és a tisztítótűzben szenvedő lelkeken!

X. Jézust megfosztják ruháitól

Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged!
Mert szent kereszted által megváltottad a világot.

Elvették mindened, mezítelenül állítanak az emberek elé. Lehetséges, hogy én segísek rajtad? Amikor mindent elvettek tőlem, és csak az önérzetem maradt meg, akkor nem kell szégyenkezni. Amikor belenyugszom kiszolgáltatottságomba, akkor el tudom takarni a Te mezítelenséged. Engem látnak az emberek, pedig akkor már Te vagy bennem Uram.

Add Uram, hogy mindig Téged tudjalak sugározni.
Könyörülj rajtunk, Uram!
Könyörülj rajtunk és a tisztítótűzben szenvedő lelkeken!

X. Jézust keresztre feszítik

Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged!
Mert szent kereszted által megváltottad a világot.

A keresztre feszítés kegyetlen, a szenvedőnek gyötrelmes. Jézust bűneink feszítik keresztre.

Szerető mennyei Atyánknak a legnagyobb áldozatot mutatta be Jézus azért, hogy bűneinktől szabadulni tudjunk.

Ha a jólét, a szerencse, az egészség, a fiatalság nem segített, akkor az elvállalt szenvedés ébresszen arra a tudatra, hogy bűneinktől meg lehet szabadulni.

Jézus keresztáldozata vértelenül ismétlődik minden szentmisében. Menjünk szentmisére azzal a tudattal, hogy Jézus áldozatában részesedhetünk, amikor teljesen átadjuk magunkat az Atya akaratának. Az az Atya akarat, hogy szentek legyünk.

Engedd Urunk, hogy minden élethelyzetben felismerjük szent akaratodat!
Könyörülj rajtunk, Uram!
Könyörülj rajtunk és a tisztítótűzben szenvedő lelkeken!

XII. A kereszten függ Jézus

Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged!
Mert szent kereszted által megváltottad a világot.

Gyötrelmei közepett Jézus szereteteiről gondoskodik. Édesanyját Jánosra bízta: „Asszony, nézd, ő a te fiad.” Aztán a tanítványhoz fordult: „Nézd, ő a te anyád!”

A jobb latort, aki hozzá fordult, magához vonja: „Bizonny mondom neked, ma velem leszel a paradicsomban.” Ez az Isten jósága: boldogságába vonja mindazokat, akik nyitottak feléje, akik neki ajánlják magukat.

Irgalmazz nekem, Uram! Irgalmaid segítsen, hogy el ne mulasszam a megtérés alkalmait!
Könyörülj rajtunk, Uram!
Könyörülj rajtunk és a tisztítótűzben szenvedő lelkeken!

XIII. A fájdalmas anya

Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged!
Mert szent kereszted által megváltottad a világot.

A kereszten meghalt Jézus testét leveszik és Szent Anyja ölébe helyezik. Nagy fájdalom jutott neked, Szűzanyánk, hogy csak halottan ringatható Szent Fiadat. Nagy fájdalom jutott neked, Szűzanyánk, pedig Te igazán bűn nélküli vagy! Végigkísérted fiadat a keresztúton, végigszenvetted haláltusáját. Hittél fiadban annak ellenére, hogy nem vonta ki magát a szenvedés gyötrelmeiből, mert tudtad, hogy ezáltal lehet egy mivelünk. Te megértetted Őt, és meg tudsz érteni bennünket is.

A halálig gyötört fiad érdemeire kérünk: könyörülj rajtunk!
Könyörülj rajtunk, Uram!
Könyörülj rajtunk és a tisztítótűzben szenvedő lelkeken!

XIV. Jézus eltemetése

Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged!
Mert szent kereszted által megváltottad a világot.

Jézus temetése óta minden temetésnél a feltámadásra emlékeztetnek bennünket. A sírba tett hamvak nem maradnak ott végérvényesen. A sír jelzi nemcsak a halált, hanem a reményt is. „Tudom, hiszem és vallom, hogy nincsenek végzetesen elrontott életek, nincsenek reménytelenül elhibázott helyzetek, nincsenek változtathatatlanul sötétbe borult sírok, lelkek és életek. Minden összeomlásban és tragédiában ez a hitvallásom: Bízom, hiszek, szeretek!” (Belon Gellért)

Segíts Uram hitetlenségemen!
Könyörülj rajtunk, Uram!
Könyörülj rajtunk és a tisztítótűzben szenvedő lelkeken!

A szent keresztút Jézus feltámadásához vezet.

A mi szenvedéseinknek az útja a mi feltámadásunkhoz vezet. Feltámadunk, hogy testestül-lelkestül ítéletre kerüljünk.

Add Uram, hogy keresztutad segítsen megtisztulni, segítsen tisztán és akaratod szerint élni!

Ilyen élet után remélhetjük, hogy örök életünk a szeretet boldogsága lesz, mindannyian tudunk örülni majd igazságaidnak!

Amen!

Dr. Anton Millner

Kifürkészhetetlen embertestvér a börtönben

Szolgálatom színhelyére, a bécsi börtönbe, megérkezem naponta korán reggel, úgy 6,10 körül. Ekkor még a ház teljesen különlegesnek bizonyul: mindenütt nagy csend és békesség honol. Váltásra várnak az éjszakai szolgálatot teljesítők, a nappali munkára beosztott kollégák éppen most érkeznek.

A csendnek ezt a szakaszát arra használok, hogy bemenjek az intézet templomába és előkészítsem a mindennapi szentmisét. Melyik részleg van most soron? Tapasztalatból tudom is, hány elítélt fog misére jönni. Az egész házat 15 részlegre osztották. Meghatározott időközönként jönnek istentiszteletre. Miután bevégeztem az előkészületet, visszaindulok az irodámba.

Hét órától meglevenedik a ház, beindul az élet a börtönben: a tisztviselők meghozzák a reggelit „házi munkatársaikkal” a börtön konyhájából, ahol már öt órától dolgoznak. Munkába lendülnek a különböző műhelyek. Kezdődnek a programok. 7,30-tól van ügyfélfogadás, ami érvényes a börtönlelkipásztorkodásra is. Az irodánk előtti hosszú folyosó, a hozzátartozók „váróterme”, várják a látogatás idejét, hangoskodva és cigarettázva. Ismerősöikkel találkozunk itt és beszédbe elegyedünk velük.

Mihelyt megérkezik a kántor, ismér visszatérek a templomba. Szépen összejöttek ma az istentiszteletre. A soronlevő részleg 80 fegyence közül 30-an. Olyan magas szám ez, amit csak a nők istentisztelete halad meg. A magatartás és az együttünneplés is példás. Az istentisztelet után közli velem a ministráns (egyik fegyenc), hogy a mise és a prédikáció is nagyon tetszettek neki. Én azonban kérdezem magamtól: Valóban, hányan értettek meg? Meg kellett állapítanom, hogy túl sok a külföldi arc: afrikaiak, dél-amerikaiak, déliek.

Miután visszatértem az irodába, a jelenlét-szolgálatom kezdem és beszélgetek a börtönből szabadulókkal, valamint a fegyencek hozzátartozóival. Le kell bonyolítanom az ügyintézés is: megválaszolom a leveleket, közben állandóan csörög a telefon, különböző kérésekkel fordulnak hozzám. Tanácsomat kérik a börtönből szabadultak, de leginkább csak pénzre van szükségük. Gyakran a megfelelő állami vagy egyházi hivatalhoz kell utalnom őket.

Délutánom az elítéltek látogatására van fenntartva. Nem jöhetnek irodámba. Csak „óhajcédulán” kérhetik, hogy látogassam meg őket. Számtalan kéréssel és óhajjal állnak elő: jogi vagy a házzal kapcsolatos kérdésekkel, amiket könnyedén megválaszolhatok. Személyes gondjaik már hosszabb beszélgetést igényelnek. Gyötrik őket az élet értelmének kérdése. A gazdasági nehézségek és a nagy eladósodás is kínos. Néha tehetetlen vagyok, mások, külön szolgáltatókhoz irányítom őket.

A személyes beszélgetéseknél meghat az elítéltek nagy bizalma, amellyel hozzám fordulnak. Sokszor sajnálom, hogy magas és sajnos nem reális elvárásaikat nem teljesíthetem. Ennek ellenére, mindig úgy búcsúzunk mint barátok és meggyezünk abban, hogy tartjuk a kapcsolatot. Odafigyelésem gyakran fontosabb, mint a beszédem.

Az idő szinte elrepül. Már osztják is a vacsorát (15,45-kor), ezzel végetérnek a börtönálmok. Nincs tovább lehetőségem, hogy beszélgessek az elítéltekkel.

Mit értem el ezen a napon? Hol segíthettem? Kinek adtam jó tanácsot? Kit bátorítottam fel, és kit vigasztaltam meg? Ezt csak az Isten tudja!

(Fordította: Dr. Teleki Béla)

Wolfgang Burstaller-Hermann Josef Immekus

**Isten a fogságban:
Imák kenyér és bor mellé**

Ki világosít fel?

Urunk, Isten
el vagyunk választva a külvilágtól,
falak választanak el tőle.
Gyűlöljük ezeket a falakat,
gyűlölünk minden falat a világon.
Mégse bontottuk le saját falainkat,
a mások ellen építettek.
Miért?
Védekezésből? Félelemből? Dacból?
Elzárkózunk
minden csevegés és szellemeskedés elől.
Egyik se kell.
Szeretnénk eldobni a múltunkat,
széttépni életünk történetét
végzetünket, mint egy galambot
elhessenteni.
Nem lehet.
Mindent vonszolsz magad után.
Azt mondják: A maga hibája.
Előtte kellett volna gondolkodni.

Isten, hol van, aki türelmesen meghallgat,
akinek más is jár az eszében, mint
bűn
bűnhődés és büntetés.
Aki meghallgatja utunkat végig
a gyerekkorunkig.

Isten, ki szabadít meg
minket a múlt szorításából
A jelenünk zárkabeli
magányából?
Ki bocsát meg?
Ki emel fel?
Ki érzi a végső elkeseredést?
Ki írja meg a másik kérvényét?
Ki javítja ki a helyesírási hibákat
kerülve a felületességet?
Ki áll ki és ki emel szót
a szótlankodásért?
Ki?

Valaki azt mondta,
a fiad mondta:
meg kell osztanunk a szenvedésünket,
meg kell osztanunk az örömünket,
meg kell osztanunk a kenyerünket,
megosztani a házunkat
megosztani az egész életünket.
Akkor neked is élned kell
bennünk.
Aki tőlünk elfordul,
tőled is elfordul.
Megpróbáljuk teljesíteni, Istenünk.
Talán sokáig fog tartani.
Egyedül nem sikerülhet.
Csak a te erőddel sikerülhet,
csak a fiaddal sikerülhet,
az ő szellemében.

Ámen

Dr. Endrődi Orsolya

Gondolatok egy kísérletről

A Kalocsai Fegyház és Börtön országos befogadó intézetként – elsősorban a fegyház és börtön fokozatú nők szabadságvesztésének végrehajtását biztosítja.

Az intézet befogadóképessége 379 fő, jelenleg kb. 50–50 %-os arányt mutat a fegyházasok és a börtönbüntetésre ítélték száma.

Az ítéleti idők a 6–8 hónaptól az életfogytiglani ítéletig terjednek.

Az elkövetett bűncselekmények nagyobb része tulajdon elleni, de 89 fő életelleni bűncselekményért tölti büntetését.

A nők az élet minden területén sérülékenyebbek a férfiaknál, így a szabadságvesztés végrehajtása, a „börtönbe kerülés” fokozottabban megviseli őket. Rendkívül nehezen élük meg a gyermekeiktől, férjüktől, élettársuktól való elszakadást.

A fiatal nők különösen szenvednek a zártságától, hiszen minden tekintetben legaktívabb éveiket kénytelenek az intézetben tölteni.

A volt állami gondozottak nehezen illeszkednek be ismét a sokszorosan megúnt intézeti életbe, abszolút gyökértelemek, s itt is megérik, hogy sokszor a „rossz család” is jobb a „semmilyen családnál”.

Míg a férfiak már fiatalkorukban a katonaságnál együttélési, együttműködési tapasztalatokat szereznek, addig a nők ilyenekkel nem bírnak, s számukra külön gondot jelent még a mindennapi együttélés is.

Ezek a speciális körülmények határozzák meg számukra azokat az eszközöket és módszereket, melyeket a velük való együttműködés során alkalmazni kell.

Munkánkat alapjaiban meghatározza az az elv, hogy a szabadulásra való felkészítés első állomása, kezdete a befogadás.

Ennek során igyekszünk egy minél alaposabb szociális felmérést készíteni azokról a körülményekről, ahonnan a fogvatartott érkezett, s megkezdjük egy olyan együttműködés kiépítését, melynek alapja a bizalom, a segítő szándék elismerése és elfogadása kell legyen.

Ez utóbbi legjobb módszere és formája az *egyéni foglalkozás*. Kezdetben ezek a nevelő megismerési céljainak megfelelően irányítottak, az információk – főleg első büntényes esetében – elsősorban az intézeti életre, a beilleszkedésre, a helyzet normalizálására vonatkoznak. Rendkívül nagy fontosságú a gyermekek elhelyezésének tisztázása, a kapcsolattartási formák (levél, csomag, beszélő, telefon) megismertetése, s minden olyan intézkedés megtétele, mely a megnyugvást segíti elő.

A kezdeti nehézségeken való átgátlást követően a beszélgetések egyre szélesebb területeket érintenek, a történetek feldolgozása túl a jövő kérdéseire is szövegezők.

Ebben a szakaszban a nevelő nagy figyelmet fordít a személyiség megismerésére, szakemberek (pszichológus, pszichiáter) segítségét veszi igénybe az esetleges torzulások feltárásában, összeveti a fogvatartott céljait és reális lehetőségeit, az intézetben tanúsított mindennapi magatartását (munkavégzés, a személyi állomány tagjaihoz való viszony, az együttélési normák betartása stb.), meglévő külső kapcsolatait.

A mindezek alapján elkészített nevelési program – mely az elítélt körülményeinek, magatartásának alakulásával együtt változik – jelenti a szabadulás előkészítésének „forgatókönyvét”.

Az egyéni foglalkozások a csoportos terápia eszközeinek felhasználásával válnak teljessé, ezek elsősorban az

együttélési gondok oldását szolgálják, de kiemelkedően fontosnak azt tartjuk, hogy az elítélt saját életútjához hasonló életutakat láthat át, a vele azonos helyzetben levők elképzeléseit, terveit ismerheti meg.

A szabadulásra való felkészítés ezen pontján kapcsolódnak be munkánkba az általunk igen nagyra becsült polgári és egyházi szervezetek.

Elsőként a katolikus és református egyház képviselői kapcsolódtak be munkánkba, magukkal hozva a hitet az emberben, az erőt és segítséget adó együttérzést.

Velük egyidőben jelentek meg a Mécses Szeretetszolgálat (akkor még a Magyar Börtönpasztorációs Társaság) képviselői, akik az általunk ajánlott emberekkel vették fel a kapcsolatot.

Kiket jelöltünk erre?

Azon krízis- intervenciót igénylő eseteknél kértük a Szeretetszolgálat segítségét, akik igen rossz szociális helyzetű, iskolázatlanságuk, súlyos bűncselekményük, gyökértelemességük folytán *többszörösen hátrányos helyzetűek*.

Feszültségeik, kilátástalannak tartott jövőjük miatt sokszor fordultak önmaguk ellen, sorozatosan összeütközésbe kerültek az intézeti szabályokkal.

A Szeretetszolgálat képviselőjét a nevelő mutatta be az elítéltnak, elmondta jövelele célját, s *ajánlotta*, hogy beszélgessen el vele, hiszen *segíteni jött*.

A Szeretetszolgálat képviselője ezután több egyéni beszélgetést folytatott az elítélttel, információit megosztotta a nevelővel, aki a maga ismereteit, a hétköznapi történeteit hozzátéve segítette a továbblépést.

Az első pozitív eredménynek azt tekintettük, hogy az elítélt szembekerült azzal, hogy a vele szemben felállított elvárások nem a büntetés-végrehajtási szervezetből, hanem egy általánosabb elvárásból fakadnak, hiszen *egy „kívülálló” ugyanazokat a feladatokat szabja meg, mint a nevelő* (pl. rendszeres és becsületes munka, magatartási elvárások stb.)

A második pozitívumot az jelentette, hogy az eddig kapaszkodó nélkül állók úgy érezték, hogy *tartoznak valahova*, valaki gondol rájuk, van kívülálló, aki meghallgatja a gondjaikat, problémáikat.

A harmadik fontos dolog az volt, hogy *tényleges segítségben* realizálódott az együttműködés, mely lehetett egy levelező partner biztosítása, kisebb csomag karácsonyra stb.

Tovább növelte a bizalmat, amikor 2–3 fő szabadulásakor munkahelyet, lakást biztosítottak.

A nevelők szívesen dolgoztak együtt a Szeretetszolgálat képviselőivel, hiszen saját nevelési terveik megvalósítását segítették, ugyanakkor bizonyos kontrollt is jelentettek a megismerést, az alkalmazott módszerek helyességét illetően.

Az egyéni foglalkozások kb 1 éven keresztül havi rendszerességgel folytak, s e hosszú munka során sikerült az alapos megismerése mintegy 14 embernek, de egyben közösen felmérhettük azt is, hogy több olyan közös pontot találtunk, ahol mindenképp időtakarékosabbnak és hasznosabbnak látszott a *csoportos munka*.

Ezért 1994. március 7-én egy új módszert és formát vezettünk be, annál a *magot* képező 14 főnél, ahol az egyéni tevékenységek már a kezdetinél magasabb színvonalon valósultak meg. Milyen volt ez a csoport?

Néhány jellemző adat:

Közülük első büntényes:	8
Visszaeső:	6
ebből két alkalommal volt büntetve	3
három alkalommal volt büntetve:	2
négy vagy több alkalommal volt büntetve:	1

Életellenes bűncselekmény követett el: 5
rablást: 9

Ítéleti idő:	
3 év	3
4 év	1
5 év	3
6 év	1
7 év	2
8 év	1
10 évnél több	3

Kor szerinti megoszlás:

5 fő 30 év alatti
2 fő nyugdíjkorhatron
Az átlagéletkor: 33,4 év

Családi helyzet:

6 fő állami gondozottként nőtt fel
2 fő parasztszaládból származik
6 fő alkoholizáló, züllött család gyermeke

Iskolai végzettség:

2 fő analfabéta
10 fő 8 általános isk. végzett
2 fő kifejezetten értelmi fogyatékos

Pszichés jellemzők:

2 fő oligophrenia
3 fő pszichopata
2 fő morbus sacer
2 fő characteropátia (elsősorban erkölcsi sérülés)
1 fő hypertonia
1 fő alc. depressio
2 fő neuroticus
1 fő diagnózis nélküli

Már az adatok is mutatják, hogy rendkívül nehéz feladatot kellett megoldani ahhoz, hogy ezek az emberek egy közösséggé formálhatók legyenek.

Alapelv volt: semmit sem szabad, hogy „ingyen” kapjon, a saját szintjén és a saját körülményeihez képest feladatokat kell kitűzni számára, minden kicsi eredményt felismerve, elemelve, a személyiséget megerősíteni abban, hogy önmagát nem kell leírnia, hiszen képes a változtatásra – amihez mi irányt és segítséget adunk – s kész a jóra.

A cél a következő: a szabadulásra való felkészítésnek olyan módja, amely elsősorban lelki, erkölcsi, életvezetési célok megerősítését szolgálja.

Módszerek, eszözök:

A fenti célt olyan komplex hatásmechanizmusokkal próbáljuk elérni, amelyek magukban foglalják a szeretetszolgálat és az intézet képviselőinek véleményét úgy a csoportba való felvételre, mint a tevékenység tartalmi elemeire vonatkozóan.

Az irányítás ennek megfelelően többoldalú:

direkt:	a feltételek megteremtése és a kialakított közös elhatározások tekintetében
indirekt:	a gyakoriság és a témák meghatározásában, a döntésekben, a beszélgetések lebonyolításában.

A klubfoglalkozások *pszichológiai tekintetben* így leginkább egy nondirektív kitekintő kiscsoport ismérveit mutatják, de nem azonosak azzal.

A résztvevők köre: a csoportba való bekerülést tekintve semmiféle objektív, mérhető tényező nem kizáró ok.

A csoportfoglalkozások témáját a résztvevők határozzák meg. Az első néhány beszélgetés az ismerkedést, egy bizonyos identitástudat kialakítását szolgálta.

A harmadik-negyedik foglalkozáson ők maguk vetették fel a hitélet egyes kérdéseit, – már az a tény, hogy ehhez a gondolathoz eljutottak, pozitívum – s mi csak a meglévő lehetőségekre hívtuk fel a figyelmüket, mert fontosnak tartjuk, hogy *saját döntéseik* legyenek, s azok irányítsák őket.

A következő foglalkozások azt mutatták, hogy egyre inkább a kinti élet problémái felé fordultak, kevesebb volt az „öngyötres”, inkább egymás terveit, intézeti magatartását elemezték.

Ekkor jelentek meg javaslatokkal arra nézve, hogy kiket vonjunk be a csoport munkájába, akikkel *ők* már elbeszélgettek több alkalommal, s úgy ítélik meg, hogy segítenék őket a csoportba való bekapcsolással.

Ezen munka közben március végén érkezett hozzánk a Mécses Szeretetszolgálat felhívása klubok alakítására.

Elismerve az abban felsoroltak szükségességét, helyességét kértük, hogy a mi már megkezdett kísérletünket fogadják el, hiszen mi úgy gondoltuk, hogy

- segítsünk a legrászorultabban, a tudatlanon, próbáljuk felemelni önmagához,
- adjunk neki lehetőséget, hogy kipróbálja önmagát a mindennapokban,
- segítsük, hogy megtalálja és gyakorolja a hitet, ismerje meg annak örökérvényű erkölcsi előírásait,
- alakítsa ki reális képet önmagáról, helyzetéről, s ebből kiindulva ténylegesen végrehajtható terveket készítsen szabadulása utáni időszakra.
- mindehhez kapjon olyan emberi segítséget, amely a szabadulása utáni kezdeti bizonytalanság „átvészelésében” is segíti, visszaadja annak igényét, hogy emberi módon éljen.

Jelenleg a csoport munkájában 25–30 fő vesz részt. A szám azért is változó, mert a csoportból kikerülnek mindazok, akik vállalt kötelességeiket nem teljesítik, irreális terveikről nem tudnak letenni, vagy bármely más módon zavarják a csoportmunkát.

Az eddig eltelt rövid idő alatt a következőket tapasztaltuk:

- csökkent a fegyelmezetlenség, önkárosító magatartások száma,
- nyitottabbá, kezelhetőbbé váltak a csoporttagok,
- társas kapcsolataik javultak.

Érdekes jelenség, hogy ragaszkodnak a csoportot vezető személyéhez, *idegen* előtt bezárkóznak, úgy látszik, hogy tényleg a kölcsönös megismerés magasabb fokára jutottunk, hiszen az ember bizalommal nem mindenki felé szokott megnyilatkozni.

A csoport érdekes fejlődését mutatja, hogy mintegy „ökumenikus” vezetőként ragaszkodnak a Szeretetszolgálatnál dolgozó református lelkészhez, és ezen túl ugyanolyan – vagy nagyobb – rendszerességgel járnak a saját felekezetük istentiszteleteire.

Legnagyobb eredménynek azt tartjuk, hogy a börtönhöz vezető életútjuk során kialakított izolációjukat a személyes, tartalmas, értéket közvetítő emberi kapcsolatok oldják.

Ezáltal olyan új perspektívákat nyitunk meg együtt, amiben már önmaguk sem hittek.

Ezért az ő nevükben köszönöm meg a Szeretetszolgálat képviselőinek, az egyházak közreműködőinek munkáját.

Az **Agapé** Kft.

Ferences Nyomda és Könyvkiadó húsvéti ajánlata

A Teológiai zsebkönyvek sorozatban:

ALSZEGHY Zoltán: A kezdetek teológiája

140 oldal, 115x168 méret, karton 160,-Ft

A "protológia" az "eszkatológiával" ellentétben, a kezdetek teológiája. Nemcsak a múlt ismerete kedvéért tanulmányozza a kinyilatkoztatást, hanem azt akarja tudni, hogy mit mond nekünk Isten rólunk, amikor létünk eredetét tárja elénk. Ezért foglalkozik a protológia a világ teremtésének, az ember alkotásának, az embri nyomor eredetének, az üdvösség kezdetének feltárásával.

ALSZEGHY Zoltán: Az ember jövője

116 oldal, 115x168 méret, karton 160,-Ft

Az ember élőlény, aki várja az eljövendőt. A szerző célja, hogy igyekezzon segíteni az olvasót, hogy felismerje és megérezze, hogy az élet túlvilági jövőndő fényében kapja meg egész kiengesztelő és vigasztaló értelmét. De ezt nem holmi "hivatalos szemlélet" kedvéért teszi, hanem azért, mert maga a mi Urunk Jézus Krisztus ébreszti bennünk a végső jövőndő várását. Ennek a várakozásnak a tudománya pedig az eszkatológia, amely tulajdonképpen e mű központi témája.

ALSZEGHY Zoltán: A gyónás

120 oldal, 115x168 méret, karton 160,-Ft

Az utolsó évszázadban kevés intézménynek volt olyan jelentősége a katolikus ember vallás és erkölcsi életében, mint a gyónásnak. Jelen mű ezen intézményes valóságot tanulmányozza, amelyben a katolikus hívők a megtérést, a megigazulást, a bűnbocsánatot, az Istennel és az Egyházzal való kiengesztelődést keresik. Ebben a tapasztalati valóságban pedig azt vizsgálja, hogyan valósul meg a megigazulás kegyelmi misztériuma.

ALSZEGHY Zoltán: A házasság

120 oldal, 115x168 méret, karton 160,-Ft

A katolikus házasság életprogram, melyet a nem hívők megvalósíthatatlannak és mindenestre korszerűtlennek tartanak, de amellyel a protestáns és az ortodox keleti egyházak sem értenek egyet minden pontban. A teológus számot ad a remény alapjáról, mely a házásokban, a házasságokban és az ő szolgálatukban álló lelképásztorokban él, akik helyes útnak tartják a programot, melyet az Úr szavából kiolvasnak.

Ferences források sorozatban:

1. Assisi Szent Ferenc művei 200,-Ft.
2. Celanói Tamás életrajzi Szent Ferencről 290,-Ft
3. Szent Klára művei és életének forrásai 250,-Ft
4. A három társ legendája 200,-Ft

Az Életszentség Nagymesterei sorozatban:

HARMATH Károly: Pietrelcinai Pio atya

96 oldal, 120x185 méret, karton, 11 f/f illusztrációval, színes fedőlap, 8. kiadás 195,-Ft

Századunk stigmatizáltját, a kapucinus szerzetest szolgáltatja meg a szerző. Pio atya írásainak alapján mutatja be életútját és lelki fejlődését, rendkívüli vallási élményeit, misztikus megtapasztalásait.

KLEMM Nándor: Boldog Taigi Annamária

120x185 méret, karton, színes fedőlap 195,-Ft

A 18. század második felének nagy alakja, mint szentéletű feleség és édesanya érdemelte ki a tiszteletet. Lelkiségiének fő jellegzetességei közül kiemelkedik a legméltóságosabb Oltáriszentség, a Szentháromság, a gyermek Jézus, valamint Urunk szenvedése és Urunk édesanyja iránti tisztelete. – Istentől természetfölötti tulajdonságokat kapott ajándékkal. A legszembetűnőbb látnoki tehetsége volt, melynek birtokában bepillantást nyert a világban történő jelen és jövő eseményekbe egyaránt. De egyének kegyelmi életébe is bele tudott látni. Életrajza először jelenik meg magyar nyelven.

FÜZÉR Julián: Mindszenty bíboros szentek között

120x185 méret, karton, színes fedőlap 195,-Ft

A szerző Amerikában megjelent művének rövidített, de egyben újabb fejezetekkel bővített műve most itthon is kapható.

LUSH Gjergji: Teréz anya

120x185 méret, karton, színes fóliázott fedőlap, 2. kiadás 195,-Ft

A Hitvédelmi füzetek sorozatában:

SZABÓ Ferenc: Igaz-e, hogy Jézus nem létezett?

32 oldal, 120x170 méret, fűzött 50,-Ft

SZABÓ Ferenc: Igaz-e, hogy Jézus csak ember volt?

32 oldal, 120x170 méret, fűzött 50,-Ft

SEMENTMÁRTONI Mihály: Igaz-e, hogy a betegség Isten büntetése?

32 oldal, 120x170 méret, fűzött 50,-Ft

KISS Ulrich-SZENTMÁRTONI Mihály: Igaz-e, hogy beléptünk a Vízöntő-korba?

32 oldal, 120x170 méret, fűzött 60,-Ft

BENKÓ Antal: Igaz-e, hogy a szcientológia egyház?

32 oldal, 120x170 méret, fűzött

KISS Ulrich: Igaz-e, hogy a halottakkal érintkezhetünk?

32 oldal, 120x170 méret, fűzött 60,-Ft

A Példaképed, védőszentek sorozatban:

(színes életrajzok gyermekeknek)

SZÁNTÓ Konrád: Boldog Gizella élete

16 oldal, 170x236 méret, 5 színes illusztrációval, színes fedőlappal, fűzött 80,-Ft

ÁRPÁD Károly: Árpádházi Szent Imre

16 oldal, 170x236 méret, 5 színes illusztrációval, színes fedőlappal, fűzött 80,-Ft

Imakönyvek

Szent József imakönyv

148 oldal, 95x135 méret, színes fóliázott fedőlap, ragasztott 160,-Ft
A legteljesebb Szent József imakönyv Szent József miséjével, litániájával, kilencedekkel, imákkal különböző alkalmakra és énekekkel.

Páduai Szent Antal imakönyv

160 oldal, 95x135 méret, színes fóliázott fedőlap, ragasztott, 5. kiadás 160,-Ft

Lourdes-i kilenced

62 oldal, 95x135 méret, színes fóliázott fedőlap, fűzött, 6. kiadás 50,-Ft

A keresztfához megyek

120x190 méret, színes fóliázott fedőlap, 3. bővített kiadás 230,-Ft
Keresztutak gyűjteménye. 25 keresztiúti ájtatosság egyéni és közösségi keresztiúti ájtatossághoz.

Más kiadványok:

LUKÁTS Márta: Virágok imája

136 oldal, 115x205 méret, színes fóliázott fedőlap, f/f illusztrációkkal minden vershez, 3. kiadás 230,-Ft

HARMATH Károly:

Mária, Jézus Krisztus édesanyja, 180 Ft

104 oldal, 140x190 méret, karton, színes fóliázott fedőlap, 2. kiadás

KNOWLES Andrew: Út a hithez

128 színes oldal, 140x210 méret, karton, színes fóliázott fedőlap
Közérthető, egyszerű, de változatos nyelvezettel ad választ a kérdésekre, amelyeket az ember minduntalan felvet: miért higgyek? mi-ben higgyek? van-e élet a halál után? a Sátán valójában létezik?... és még sok más kérdésre. A hitet keresők és a hit után érdeklődők "kézikönyve". 360,-Ft

P. PAPP Asztrik

A csíksomlyói pünkösdi búcsú. 200,-Ft

Teljes nyomdaipari szolgáltatást is vállalunk.

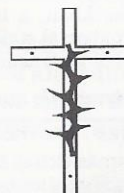
Címünk:

6726 Szeged, Mátyás tér 26. Tel./Fax: (62) 323-002

- 1 Péter 3,19. „Így ment el a börtönben sínylódó lelkekhez, és hírt vitt nekik.”
- Lukács 15,2. „A farizeusok és az írástudók méltatlankodtak miatta: Ez bűnösökkel áll szóba, sőt eszik is velük – mondták.”
- János 8,7. „...Az vesse rá az első követ, aki bűntelen közületek!”
- Máté 5,44. „Én pedig ezt mondom nektek, szeressétek ellenségeiteket, és imádkozatok üldözőitekért...”
- Máté 5,46. „Ha csupán azokat szeretitek, akik szeretnek benneteket, mi lesz a jutalmatok? ...”
- Máté 7,1–5. „Ne ítéld meg, hogy fölöttetek se ítéld meg! Amilyen ítélettel ti ítéltetek, olyannal fognak majd fölöttetek is ítélni. Amilyen mértékkel mérték, olyannal fognak majd nektek is visszamérni. Miért látod meg a szálkát embertársad szemében, amikor a magadéban a gerendát sem veszed észre? Hogy mondhatod embertársadnak, hogy hadd vegyem ki a szemedből a szálkát, amikor a magad szemében gerenda van?”
- Lukács 6,46. „Miért mondjátok nekem: Uram, Uram, ha nem teszitek meg amit mondok?”

Jelképeink és eredetük:

1. A töviság – Krisztus: a szenvedő, a bűnösökért szenvedő Krisztust jelképezi. – Ahogyan félünk a tüskétől, tövistől, mert megszúr, megkarcol, fájdalmat okoz, bevérez – ugyanúgy félünk az ismeretlentől, a börtönlakótól, a börtönből szabadulttól, a Más-tól. Az eredeti a szegedi Szent Gellért templom (Tátra tér) oltárfeszületén található.

2. A kar nélküli Krisztus: 1.) Münster város lebombázásakor a székesegyház is porig lerombolódott. Csak az oltárfeszület maradt meg épségben – csupán Krisztus karjai hiányoztak. Újjáépítéskor a hívek kívánságára a feszületet csonkán hagyták. 2.) A középkorban egy, az egész Európában elterjedt ima első sora így hangzott: „Mi vagyunk Krisztus kezei...” Jelképként a St. Pölteni Emmaus Közösség használja, hogy állandóan figyelmeztessen (és alázatra intsen) bennünket: „Soha ne feledjük, hogy mi vagyunk Krisztus kezei!”

JOBB LATOR a Mécses Lelkiség lapja

Kiadja: a Mécses Szeretetszolgálat Magyar Börtönpasztorációs Társaság katolikus börtönlelkipásztori szolgálata

Főszerkesztő: Dr. Majzik Mátyás

Szerkesztőség: 6753 Szeged-Tápé, Heller köz 6. Telefon/fax: 36/62 325-139

ISSN 1218-4284

Előfizetés egy évre: Belföldön: 300 Ft, külföldön: 10 USA\$ vagy ennek megfelelő értékű más valuta

Nyomdai kivitelezés: Agapé Kft. Ferences Nyomda és Könyvkiadó, Szeged